

محله معروف تهران هدیه ناصرالدین شاه به سوگلی!

فاطمه خانم انیس الدوله، روستا زاده‌ای که فرزندی از شاه قاجار نداشت ولی بسیار مورد توجه او بود، سوگلی دربار شد.

به گزارش سایت خبری پرسون، محله کاشانک در شمال شهر تهران و در منطقه یک شهرداری واقع شده است. محله‌ای که با داشتن آب و هوای خوش و باغات و قنات‌های زیاد مورد توجه خاندان قاجار بود. کاشانک از شمال به اراضی رحمان آباد، از جنوب به اقدسیه و صاحبقرانیه، از شرق به دارآباد و از غرب به کاخ نیاوران و حصار بوعلی و محله کامرانیه محدود می‌شود. از طوایف اولیه که در محله کاشانک بودند میتوان از دو طایفه با نام های طایفه طائفی و طایفه امینیان نام برد.

محله کاشانک با قدمت ۲۰۰ ساله‌ای که دارد در گذشته دارای بافت فرسوده بود ولی با گذشت زمان و در دوران پهلوی دوم بیشتر مردمان این محله شروع به بازسازی بافت‌های فرسوده کاشانک کردند، کم‌کم باغ‌ها و زمین‌های کشاورزی این منطقه به خانه‌ها و آپارتمان‌های چند طبقه تبدیل شدند و کم‌کم از تعداد باغات کاسته شد. در سال‌های اخیر همچنان محله محبوب برای پایتخت نشینان است و رشد بی‌رویه ساخت و سازها در این منطقه دیگر از شکل و شمایل بافت سنتی درآمده است و بیشتر برجها و سازه‌های جدید بلند دیده می‌شود.

هدیه ناصرالدین شاه به سوگلی

شکل‌گیری این محله داستان جالبی دارد که از زبان نصرالله حدادی تهران پژوه می‌شنویم. «انیس الدوله از زنان محبوب ناصرالدین شاه بود. این روایت در مورد محله کاشانک وجود دارد که گفته می‌شود انیس الدوله خواهان حکمرانی کاشان بوده ولی چون حکومت زنان در آن مقطع زمانی رسم نبوده شاه این اراضی را به سوگلی‌اش می‌بخشد و نام آن را کاشانک یعنی کاشان کوچک می‌گذارند.»

عشق و تقابل سوگلی با شاه

گفته می‌شود انیس الدوله تنها کسی بود که می‌توانست در مقابل شاه بایستد و با او مخالفت کند؛ طوری که بعد از اعلام فتوای حرمت تنباکو از آوردن قلیان برای شاه خودداری و برخلاف نظر شاه دستور داد همه قلیان‌ها را از حرم شاهی جمع‌آوری کرد. او که دست پرورده «جیران» زن مورد علاقه ناصرالدین شاه بود پس از مرگش در زمره زنان حرمسرا قرار گرفت. با اینکه فرزندی از شاه نداشت ولی به شدت مورد حمایت و ملاطفت شاه بود.

او بعد از ازدواجش پله‌های ترقی را به سرعت در حرمسرای شاهی طی کرد و به نوعی ملکه غیررسمی ایران بود. انیس الدوله به کارهای خیریه علاقه داشت او کل اراضی کاشانک را وقف کرد. یک نیم‌تاج طلا به آستان حضرت رضا(ع) و یک پرده مرواریددوزی شده به حرم امام حسین(ع) بخشیده بود. با اینکه انیس الدوله با معیارهای زیبایی شناسانه امروز، خیلی فاصله دارد و حتی نمره قبول را هم نمی‌آورد، اما شاه قاجار آنچنان دلباخته او بود که انیس الدوله می‌توانست هر مقامی را عزل یا نصب کند.

در عین حال می‌گویند بسیار دلبسته و وابسته شاه بود و او را عاشقانه دوست داشت به طوری که بعد از ترور ناصرالدین شاه وقتی مقرر می‌شد او را بکشند با دیدن عکس ناصرالدین شاه، از فرط غریه و شیون بر روی اسکناس‌ها از حال رفت و پس از آن بیمار شد و درگذشت.

در محله کاشانک دو موسسه مهم فرهنگی وجود دارد به نام‌های «مرکز دایره المعارف بزرگ اسلامی» و «موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران».